

מיזם ההתיישבות של המכינות הקדם צבאיות

מופעל על ידי עמותת חמ"ל : החלוצ- משימות לאומיות
תנועת ההתיישבות מייסודה של מועצת המכינות הקד"צ

רקע : החלוצ- משימות לאומיות

החלוצ- משימות לאומיות (החמ"ל) היא תנועת ההתיישבות החדשה של מועצת המכינות הקדם צבאיות. החמ"ל הוקמה כדי לסייע למכינות לממש את אחד היעדים המרכזיים המיועדים לבוגריהן: קידום התיישבות בפריפריה הגיאוגרפית בישראל. פעילות החמ"ל מיועדת לבוגרי המכינות, בוגרי שנות שירות, בוגרי תנועות נוער וצעירים אידיאליסטיים נוספים ששותפים לחזון של התיישבות בפריפריה.

הצורך

הצורך במיזם מורכב מ-2 צרכים שונים שמתחברים יחדיו: מחד, מחסור משאבים בפריפריה הגאוגרפית והגיאוגרפית-חברתית בישראל, ומאידך, הצורך של המכינות להציע ולסייע לבוגריהן להשתלב במסלולי הגשמה שמקדמים את החזון המשותף של המכינות.

המשימה

מחקרים שונים ונתוני הלמ"ס מראים כי אוכלוסיית יישובי הפריפריה ושכונות ספציפיות בפריפריה החברתית סובלת לאורך שנים מחוסר שוויון בהזדמנויות, בשירותים ובמשאבים. נוסף על אלו, סובלת מהגירה שלילית של אוכלוסייה בעלת יכולות, מוטיבציה, ומודעות לקידום אותם יישובים. מיזם ההתיישבות של החמ"ל מבקש לייצר סיפור הצלחה התיישבותי בנגב, בגליל ובירושלים של בוגרי המכינות באזורים הנ"ל, ובכך לחולל שינוי חברתי שיקדם שוויון הזדמנויות ושינוי מנהיגותי מקומי. לכן החמ"ל תפעל להקים ולחזק קהילות ייעוד משימתיות /גרעיני בוגרים בפריפריה בישראל, אשר ישמשו כמנוע לצמיחה דמוגרפית, כלכלית וחברתית ביישוב. קבוצות אלו יהיו אבן שואבת לאוכלוסיות נוספות להתיישב בסביבתן ולבני מקום צעירים להישאר ביישוב ולהצטרף למהלך הזה, ובכך להוות מנוע מרכזי לתהליכי שינוי והתחדשות ביישוב.

מטרות

1. הקמת, חיזוק וליווי קהילות ייעוד להתיישבות בפריפריה.
2. יצירת תשתיות הולמות לקליטת הצעירים שיבחרו להתיישב בפריפריה.
3. עידוד המתיישבים בפריפריה למעורבות ואקטיביזם ציבורי חברתי ביישובים.
4. ליווי, תמיכה והכשרת המכינות לקדם בתכניתם החינוכית בשנת המכינה ובמסגרת ליווי הבוגרים לאחר המכינה את ההתיישבות המשימתית בפריפריה.
5. יצירת חיבורים ושיתופי פעולה בין כלל בוגרי המכינות, כולל בין בוגרי המכינות התורניות לבוגרי המכינות שאינן תורניות לקידום ההתיישבות בפריפריה.

אוכלוסיית יעד

- כ-250 אנשי צוות במכינות הקד"צ הכוללים את ראשי המכינות, מנהלי השלוחות והצוותים.
- כ-3,800 חניכי המכינות, כולל שנים ב' וגי'.
- כ-19,600 בוגרי מכינות מסיום המכינה ועד גיל 35. צעירים אלו מהווים כ-70% מסך כלל בוגרי המכינות, כ-28,000 צעירים.

מודל הפעולה

החמ"ל תפעל ב-3 ערוצי פעולה במקביל:

1. המכינות הקד"צ

- העלאת מודעות לפרויקט ועידוד המכינות לתמיכה במיזם ההתיישבות, באמצעות פרסומים ברשתות החברתיות של מועצת המכינות, כנסים וימי עיון לראשי המכינות בנושא ההתיישבות ושיחות אישיות עם צוותי המכינות.
- עידוד המכינות להטמיע את נושא ההתיישבות בפריפריה בקרב חניכי המכינות על ידי העברת שיעורים על ההתיישבות בפריפריה וציונות וקיום ומפגשים עם צעירים שבחרו לחיות בקהילות שונות בפריפריה.

2. בוגרי המכינות הקד"צ

- סקר מיפוי צרכים מקיף לכלל בוגרי המכינות אשר יאסוף נתונים דמוגרפיים ויברר את עמדת הבוגרים בנוגע להתיישבות בקהילות בפריפריה הגאו-חברתית בישראל.
- דיוור אישי ופרסום ברשתות חברתיות של הפרויקט וההזדמנויות להתיישבות ברחבי הארץ
- הפצה בעזרת רכזי הבוגרים והרשתות החברתיות של הבוגרים במכינות השונות
- חוגי בית למתעניינים וכנסי מתעניינים לאתרי ההתיישבות השונים
- גיבוש קבוצות להתיישבות וליווי ותמיכה בהן משלב ההקמה ועד שלב העלייה לקרקע.
- הטמעת חשיבות משימת ההתיישבות באמצעות שיח ולימוד בחברותות משותף בין בוגרים.

3. תשתית

- יצירת פרויקטים משותפים עם נציגי רשויות וערים, משרדי ממשלה, וגורמים מוסדיים נוספים.
- רקימת שיתופי פעולה עם ארגונים חברתיים: ארגוני בוגרים (כגון, המדרשה באלון, זרעי קיץ..), עמותות מחוללות קהילות (כגון, תור המדבר), ארגונים חברתיים שפועלים בתחום ההתיישבות (כגון, תנועת אור).
- גיוס משאבים לתמיכה בהתיישבות של קבוצות בוגרים בפריפריה
- בניית "חבילת התיישבות" לתמיכה במעבר ובהשתקעות של כל קבוצת צעירים.